

ДО ЕДНА МАЙКА: ЗА КРАЛИЦИТЕ НА КРАСОТАТА

Съобщавате ми с безумна радост, че Вашата дъщеря е избрана за кралица на красотата и като че ли очаквате и моите поздравления. Мен ме е срам дори да пиша за това, а вместо поздравления Ви изказвам дълбоко съболезнование. Не знам защо в писмото си Вие пишете още: „Моята дъщеря, като образована девойка, е много поласкана от това“. Какво може да се каже за образованите и необразованите в наше време? Между многобройните съвременни кризи, кризата на образованието е една от главните. Знае ли се кой в по-голяма степен може да бъде наречен образован - една градска дама или някоя свенлива пастирка в планината? По този въпрос трудно може да се постигне съгласие, докато не се върнем към народното разбиране за образованието и не кажем задно с народа: образован е този, който има образ. А който няма образ, не е образован, където и да живее, каквото и положение да заема, каквато и камара знания да носи в главата си.

В нашите шумадийски села за красотата се говореше шепнешком, а за характера - гласно. В това намираше израз дълбокото народно съзнание, че красотата е нещо преходно и независещо от човека, а характерът е непреходен и зависещ от човешката воля. Знаете ли народната песен за Милица девойка:

*Не съм вила-самовила, облаци да собирам,
а девойка - пред себе си да гледам.*

Избирането на кралици на красотата е модерен обичай на древните латински народи. Всъщност това е само една изкусно прикрита търговия с бели робини. Известна ли ви е съдбата на много от тези кралици? Колко страшна е тя! Незаконни бракове, извънбрачни деца - горките! - сензационни бракоразводни дела, самоубийства. Ето Ви рубриката, в която обикновено присъстват кралиците на красотата! Нима и Вашата дъщеря...? По-добре би било да ѝ дадете да чете записките за героичната гибел на нейния баща в Цер планина, отколкото да я извеждате на това шарено и опасно тържище. Кой може да Ви гарантира, че Вашата радост няма скоро да се обърне в неизказана тъга и срам - такъв срам, че да се заключвате вкъщи и да не смеете да се покажете по светло на улицата. Да знаете, че съседите злорадо Ви се присмиват и от това сърцето Ви още повече да се къса.

От всички изкушения, които човек има да преодолява по отношение на самия себе си, красотата е най-голямото. Преодолели са го св. Екатерина, св. Варвара, св. Анастасия, св. Петка и много други, които са разпознали в себе си една по-възвишена красота от външната. А дали ще може да го преодолее Вашата дъщеря, която няма здрави духовни възгледи и която освен това доброволно е излязла на това тържище на красотата? Нека ѝ помогне силният Бог! Но красотата, както и богатството, и дори още

повече от богатството, води до надменност, а надменността е глетчер, от който неминуемо следва свличане в адската бездна.

Американските кинопродуценти са измислили съвсем произволно и най-вече заради по-голяма печалба, че предателят Юда бил най-красивият от дванадесетте апостоли. Това, естествено, не може да бъде доказано по никакъв начин, освен с неговата смърт. Както навярно сте чели и слушали, неговият край е бил подобен на края на някои модерни крале и кралици на красотата, този „прекрасен" Юда, след като предал Божия Син, отишъл и се обесил. *И като захвърли сребърниците в храма, излезе и отиде, та се обеси.*

Който стига далеч, следвайки дявола, трудно се връща в правия път. Какво да Ви посъветвам? Омъжете дъщеря си колкото е възможно по-скоро и колкото по-скромно, толкова по-добре. За някой фурнаджия или обушар. Разбира се, ако някой такъв почтен човек се реши да вземе върху себе си такава отговорност. Така можете да се надявате, че ще доживеете да се радвате на законни внуци и да благодарите на Бога. Със Своето всемогъщество Творецът може да запази човека от падение по хлъзгавия път, по който е тръгнал поради незнание или слабост. Нека да помогне Той и на Вас, и на онези, които Вие обичате повече от всичко на света - Вашите деца!